

הראשונה, אף על פי שעזבה, אבל אתה, לא די שעזבתני אלא אף שכחתני.

אמר לה הקדוש ברוך הוא לכנסת ישראל: בתי, י"ב מזלות בראתי ברקיע. ועל כל מזל ומזל, בראתי לו שלשים חיל [ראשי גייסות על קבוצות חלוקות], ועל כל חיל וחיל בראתי לו שלשים לגיון⁽³⁷⁾, ועל כל לגיון ולגיון בראתי לו שלשים רהטון, ועל כל רהטון ורהטון בראתי לו שלשים קרטון, ועל כל קרטון וקרטון, בראתי לו שלשים גסטרא⁽³⁸⁾, ועל כל גסטרא וגסטרא, תליתי בו שלש מאות וששים וחמשה אלפי רבוא כוכבים⁽³⁹⁾, כנגד שלש מאות וששים וחמשה ימות החמה. וכולן לא בראתי אלא בשבילך. ואת עוד אמרת "עזבתני ושכחתני!?"

על דרך זו מבארת הגמרא גם את הפסוק שאחריו [פסוק טו]: "התשכח אשה עולה, מרחם פרי בטנה, גם אלה תשכחנה, ואני לא אשכחך". שאמר הקדוש ברוך הוא לכנסת ישראל: כלום אשכח עולות איליב, ופטרי רחמים [בכורות בהמה], שהקרבת לפני במדבר?

אמרה כנסת ישראל לפניו: רבונו של עולם, הואיל ואין שכחה לפני כסא כבודך, שמא

מפרשת הגמרא: תורה ומעשים טובים מנין תצריכים חיזוק? — שנאמר [יהושע א ז]: "רק חזק ואמין מאד לשמור ולעשות ככל התורה" וגו'. ודרשו, "חזק" בתורה, ו"אמין" במעשים טובים.

תפלה מנין תצריכה חיזוק? — שנאמר: "קוה אל ה', חזק ויאמין לבך, וקוה אל ה'". וכפל דברי החיזוק מורה שצריך להתחזק שוב ושוב כדי לכוון לבו כראוי.

דרך ארץ מנין? — שנאמר במלחמת עמון וארם, שאמר יואב [שמואל ב י יב]: "חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלהינו, וה' יעשה הטוב בעינינו". וכפל דברי החיזוק בא להורות שישובו ויתחזקו במלחמה, וכן כל אחד צריך להתחזק במשלח ידו.

נאמר [ישעיה מט יד] "ותאמר ציון עזבני ה', וה' שכחני".

שואלת הגמרא: הרי היינו "עזובה" היינו "שכוחה", ומה מלמדנו כפל הכתוב?

אמר ריש לקיש: אמרה כנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, טבע העולם כשאדם נושא אשה נוספת על אשתו הראשונה, הרי הוא עדיין זוכר את מעשה

38. דהיינו 000,600,291 בעלי שררה.

39. דהיינו 000,000,000,000,400,643,10 כוכבים. וראה בראשית חכמה שמספר הכוכבים שישם רבוא, אך רש"י [דברים א י] נקט שהם רבים יותר.

שחושב כך מפשפשוין במעשיו אם אכן ראוי הוא לבטוח בזכותיו, וכן הובא בשו"ע [צח ה].

37. לגיון, רהטון, קרטון, וכו' כלם שמות של שררה בגרמי השמים, כמו שמצינו בצבא ובמלכות דרגות של שלטון, כהגמון ודוכס ופחה, וכל אחד מבעלי הדרגה הגבוהה שולט על שלושים מבעלי הדרגה שתחתיו.